

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ประชากร

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย จำนวน 5 กลุ่ม รวมผู้ประกอบการ 165 คน ประกอบด้วย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสังขม หมู่ 2 กลุ่มสตรีสหกรณ์การเกษตรสังขม กลุ่มแม่บ้านสังขมพัฒนา หมู่ 1 กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยบ้านม่วง หมู่ที่ 2 และกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยบ้านหนอง หมู่ที่ 3 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับที่	กลุ่มธุรกิจชุมชน	จำนวนสมาชิก (คน)
1	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรบ้านสังคม หมู่ 2	45
2	กลุ่มสตรีสหกรณ์การเกษตรสังคม	52
3	กลุ่มแม่บ้านสังคมพัฒนา หมู่ 1	47
4	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยบ้านม่วง หมู่ 2	10
5	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์กล้วยบ้านหนอง หมู่ 3	11
	รวม	165

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือ

การศึกษานี้ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม ที่ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการเรียนรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้ทำการศึกษาได้ดัดแปลง และปรับปรุงมาจากแบบสอบถามเพื่อวัดปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จทางการตลาดของธุรกิจชุมชน ของ นิรัฐชรา มากมา (2549 : 44) มีคำถามทั้งสิ้น 19 ข้อ โดยมีปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเรียนรู้และปฏิบัติจริง และด้านการฝึกอบรม ลักษณะแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) โดยแต่ละคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

คะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มาก

คะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง น้อย

คะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการตลาด ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีคำถามทั้งสิ้น 17 ข้อ โดยมีปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า โดยแต่ละคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีคำถามทั้งสิ้น 33 ข้อ โดยมีปัจจัย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ ด้านเครื่องจักร อุปกรณ์และเครื่องมือ ด้านวิธีปฏิบัติงาน ด้านการตลาด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า โดยแต่ละคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ผู้ทำการศึกษาได้สร้างแบบสอบถามและหาคูถ่วง แบบสอบถามเกี่ยวกับการประกอบการธุรกิจชุมชน กรณีศึกษา : กลุ่มธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่กำหนดไว้

2.2 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบและปรับแก้ตามคำแนะนำเพื่อความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

2.3 นำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงจากข้อเสนอแนะของประธานกรรมการที่ปรึกษาและกรรมการที่ปรึกษาแล้ว สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ด้วยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่วัด (Index of item – Objective Congruence : IOC) ซึ่งได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 - 1 โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

2.3.1 ดร.จรรณู จิตรักษ์ วุฒิการศึกษา Ed.D. (Educational Administration)

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและเนื้อหา

2.3.2 ผศ.พัฒนาภรณ์ ชัยประเสริฐ วุฒิการศึกษา คม. (สถิติประยุกต์)

อาจารย์ประจำภาควิชาสถิติ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวัดและการประเมินผลการศึกษา

2.3.3 นายธนุฤทธิ์ ดวงดี วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) ตำแหน่ง

อาจารย์ประจำโรงเรียนบาลีสาธิตศึกษา มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วัดศรีเมษะเกษ จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษากาโรวิจัย

2.4 นำข้อคิดเห็นและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

การค้นคว้าอิสระอีกครั้ง เพื่อดำเนินการแก้ไขข้อคำถามก่อนนำไปทดลองใช้ (Try - out)

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขไปหาความเชื่อมั่น โดยนำไป

ทดลองใช้ (Try -out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ของข้อมูลทางสถิติ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.964

2.6 นำแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อขอความ

เห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัยกับกลุ่มประชากร ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในการขออนุญาตใช้แบบทดสอบเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกลุ่มธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรอำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

2. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. นำหนังสือขออนุญาตไปติดต่อขอพบนายกองค้การบริหารส่วนตำบลสังคม และประธานกลุ่มธุรกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตร อำเภอสังคม จังหวัดหนองคายจำนวน 6 กลุ่ม เพื่อชี้แจงและขออนุญาตในการเก็บข้อมูลของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

4. เมื่อได้รับอนุญาตให้ใช้แบบสอบถามจากนายกองค้การบริหารส่วนตำบลสังคม และประธานกลุ่มธุรกิจชุมชนแม่บ้านเกษตร อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาจึงได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรเป้าหมายและขอรับคืนตามวันที่กำหนด

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

1.2 นำแบบสอบถามตามข้อ 1.1 มาลงรหัส (Coding) ในแบบลงรหัสสำหรับประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

1.3 นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วไปบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้อาศัยการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติโดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ช่วยในการคำนวณประมวลผลข้อมูล โดยวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศอายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยการแจกแจงความถี่ และการกระจายร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางการเรียนรู้ และปัจจัยทางการตลาด ตลอดจนการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์การเลือกตอบจำนวน 5

ระดับ ตามมาตรฐานประเมินค่า คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละข้อในแต่ละด้าน ซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 75)

คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง น้อยที่สุด

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 การวิเคราะห์ปัจจัยหึ่งคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางการเรียนรู้ และปัจจัยทางการตลาด ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขมจังหวัดหนองคาย ในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ ด้านเครื่องจักร อุปกรณ์และเครื่องมือ ด้านวิธีปฏิบัติงาน และด้านการตลาด เพื่อตอบวัตถุประสงค์ตามข้อ 2 และสมมติฐานข้อ 1 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1.1 หาคความเที่ยงตรงโดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่วัด (Index of Item – Objective Congruence : IOC)

1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ Item – total Correlation

1.3 ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha coefficient) ของครอนบาค

2. สถิติเชิงพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าความถี่

2.2 ค่าร้อยละ

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิสัมสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไม่เข้าใกล้ 1 หรือไม่ควรเกิน 0.80

3.2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

สมการทดสอบสมมติฐาน

- Depenall = B₁ Mal+ e₁ .....(1)
- Depenall = B₂Age + e₂ ..... (2)
- Depenall = B₃Sta+e₃ ..... (3)
- Depenall = B₄Edu + e₄ .....(4)
- Depenall = B₅Inc + e₅ ..... (5)
- Depenall = B₆Per + e₆ ..... (6)
- Depenall = B₇Lea + e₇ ..... (7)
- Depenall = B₁₆Tra+ e₁₆ ..... (16)
- Depenall = B₁₇Pro+ e₁₇ ..... (17)
- Depenall = B₁₈Pri+ e₁₇ ..... (18)
- Depenall = B₁₉Plo+ e₁₉ .....(19)
- Depenall = B₂₀Prm+ e₂₀ .....(20)

เมื่อ

- Depenall = การจัดการธุรกิจชุมชนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
อำเภอสังขม
จังหวัดหนองคาย
- Mal = คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านเพศ (Male)
- Age = คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านอายุ (Age)

Sta	=	คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านสถานภาพ (Status)
Edu	=	คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านระดับการศึกษา (Education)
Inc	=	คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือน (Income)
Par	=	คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (Participation)
Com	=	คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร (Communication)
Lea	=	คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านการเรียนรู้และ ปฏิบัติจริง (Leaning)
Tra	=	คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านการฝึกอบรม (Training)
Pro	=	คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product)
Pri	=	คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านราคา (Price)
Pla	=	คะแนนมาตรฐานของปัจจัยด้านช่องทางการจัด จำหน่าย (Place)
Prm	=	มาตรฐานของปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)
B	=	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)
e	=	ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard error)